

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ125 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 29 Νοεμβρίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Σύμβουλος Ευαγγελία Κουτούπα απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ηλιάνα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του Νοσοκομείου Θείας Πρόνοιας «Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ» σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Νοσοκομείου, για χρονικό διάστημα εννέα (9) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 359.895,29€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016.

1. Με το με αριθ. πρωτ. 11613/07.11.2023 (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4663/07.11.2023) έγγραφο - αίτημα με τον συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως συμπληρώθηκε με το από 15.11.2023 ηλεκτρονικό μήνυμα (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4828/16.11.2023), το Νοσοκομείο Θείας Πρόνοιας «Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ» (εφεξής και Νοσοκομείο) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Νοσοκομείου, για χρονικό διάστημα εννέα (9) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 359.895,29€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 *(κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση)*.

I. Ιστορικό- πραγματικό πλαίσιο

2. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Με την υπ' αριθ. 7/2022 (αριθ. πρωτ. 11700/14.11.2022) Διακήρυξη του Νοσοκομείου προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός, άνω των ορίων, για την επιλογή αναδόχου δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Νοσοκομείου, διάρκειας τριών (3) ετών, με ρήτρα αναθεώρησης 10% και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ορίστηκε σε 1.196.262,36€, πλέον Φ.Π.Α 24%. Η προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς δημοσίευση στις 21.11.2022 και καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 01.12.2022 με αριθ. ΑΔΑΜ: 22PROC011715142. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 09.01.2023. Στον ανωτέρω διαγωνισμό συμμετείχαν έξι (6) οικονομικοί φορείς και συγκεκριμένα οι εξής: «3GFACILITIES – SERVICES A.E.», «GEN-KA A.E.», «ALTER EGO A.E.», «AZIENDA NETTA FACILITY MANAGEMENT ΕΠΕ», «[.....]» και «MYSECURITY AND FACILITY SYSTEMS SA».

2.2 Με την απόφαση της 7^{ης}/13.02.2023 (θέμα 8^ο) τακτικής συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκαν το με αριθ. πρωτ. 1556/10.02.2023 πρακτικό αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και το με αριθ. πρωτ. 1557/10.02.2023 πρακτικό αξιολόγησης οικονομικών προσφορών, με τα οποία η αρμόδια Επιτροπή του Διαγωνισμού έκρινε αποδεκτά στο σύνολό τους τα δικαιολογητικά συμμετοχής, τις τεχνικές και οικονομικές προσφορές όλων των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό και συνέταξε πίνακα μειοδοσίας, ορίστηκε δε προσωρινή ανάδοχος η εταιρεία 3GFACILITIES – SERVICES A.E. Στη συνέχεια με την απόφαση της 11^{ης}/07.03.2023 (θέμα 11^ο) έκτακτης συνεδρίασης του ΔΣ της αναθέτουσας αρχής, εγκρίθηκε το με αριθ. πρωτ. 2383/06.03.2023 πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης της Επιτροπής

Διενέργειας του διαγωνισμού και το αποτέλεσμα κατακυρώθηκε στην εταιρεία 3GFACILITIES – SERVICES A.E. ως οριστική ανάδοχο με τίμημα 1.250.499,09 €.

- 2.3** Οι ως άνω αποφάσεις του ΔΣ του Νοσοκομείου, ήτοι η απόφαση κατακύρωσης και η ενσωματωμένη σε αυτή απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, προσεβλήθησαν ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ με τις υπ' αριθ. 365/20.03.2023, 378/22.03.2023 και 391/22.03.2023 προδικαστικές προσφυγές των εταιρειών «AZIENDA NETTA FACILITY MANAGEMENT ΕΠΕ», «ALTER EGO A.E.» και «GEN-KA A.E.» αντίστοιχα, επί των οποίων εκδόθηκε στις 15.05.2023 η υπ' αριθ. 712, 713, 714/2023 ενιαία απόφαση της Αρχής.
- 2.4** Σε συμμόρφωση με την ως άνω απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, το ΔΣ της αναθέτουσας αρχής εξέδωσε την απόφαση της 26^{ης}/25.05.2023 έκτακτης συνεδρίασής του, με την οποία ακύρωσε τις προηγούμενες πράξεις του κατά τα μέρη που ακυρώθηκαν με την απόφαση της Αρχής. Κατόπιν τούτων, παρέμειναν στον διαγωνισμό οι εταιρείες «GEN-KA ΑΕ» και «MYSECURITY AND FACILITY SYSTEMS SA», ενώ αποκλείστηκαν οι λοιποί οικονομικοί φορείς «3GFACILITIES – SERVICES A.E.», «ALTER EGO A.E.», «AZIENDA NETTA FACILITY MANAGEMENT ΕΠΕ» και «.....».
- 2.5** Κατά της υπ' αριθ. 712, 713, 714/2023 ενιαίας απόφασης της Αρχής ασκήθηκαν οι υπ' αριθ. 857/25.5.2023, 864 και 865/26.05.2023 αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής εκτέλεσης από τις εταιρείες «ALTER EGO A.E.» και «AZIENDA NETTA ΕΠΕ», με τις οποίες οι εν λόγω οικονομικοί φορείς αμφισβήτησαν τον αποκλεισμό τους με την ως άνω απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ και έβαλαν κατά της απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής τους αναφορικά με τις προσφορές των λοιπών συμμετασχόντων.
- 2.6** Με τις υπ' αριθ. Α2166, Α2167 και Α2168/08.11.2023 Αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, οι οποίες εκδόθηκαν επί των ως άνω αιτήσεων ακύρωσης/αναστολής, έγιναν δεκτά τα ακόλουθα: **α)** ακυρώθηκε ο αποκλεισμός της εταιρείας «ALTER EGO ΑΕ» και **β)** ακυρώθηκε η κρίση της ΕΑΔΗΣΥ, κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές των εταιρειών «GEN-KA ΑΕ» και «AZIENDA-NETTA ΕΠΕ», ομοίως δε ακυρώθηκαν και κατά το αντίστοιχο μέρος τους, οι αποφάσεις της 7^{ης}/13.02.2023 (θέμα 8^ο) και της 11^{ης}/07.03.2023 (θέμα 11^ο) τακτικής και έκτακτης, αντίστοιχα, συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής. Κατά συνέπεια, σε συμμόρφωση προς τις ως άνω αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου παρέμειναν στον διαγωνισμό οι εταιρείες «ALTER EGO ΑΕ» και «MYSECURITY AND FACILITY SYSTEMS SA», ενώ αποκλείστηκαν οι λοιποί οικονομικοί φορείς.
- 2.7** Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα συμπληρωματικώς υποβληθέντα με το από 15.11.2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της αναθέτουσας αρχής (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4828/16.11.2023) στοιχεία, κατά τη διάρκεια της διενέργειας του ανωτέρω διαγωνισμού το Νοσοκομείο κάλυπτε τις ανάγκες του για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του με την υπ' αριθ. 123/2021 (ΑΔΑΜ: 21SYMV009859291 28-12-2021) ετήσια σύμβαση, η οποία έληγε στις 31.12.2022 και κατόπιν τροποποίησης την 01.05.2023. Στη συνέχεια, το ΔΣ του Νοσοκομείου, κατά την 11^η/07.03.2023 τακτική συνεδρίασή του (θέμα 11^ο), ενέκρινε τη σκοπιμότητα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για οκτώ (8) μήνες, μέχρι την ολοκλήρωση του Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού (Διακ.7/2022), προϋπολογισμού 362.600,41€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. (24%). Βάσει της ανωτέρω διαδικασίας της διαπραγμάτευσης, για την οποία η αναθέτουσα αρχή δεν αιτήθηκε την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, μολονότι επρόκειτο για σύμβαση άνω των ορίων, υπεγράφη η υπ' αριθ. 33/2023 σύμβαση (ΑΔΑΜ:23SYMV012662193 12.05.2023), η οποία λήγει στις 12.01.2024.

3. Ενόψει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή ζητεί την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση), για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους Νοσοκομείου, για χρονικό διάστημα εννέα (9) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 359.895,29€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

II. Νομικό πλαίσιο

4. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.»

III. Νομική Εκτίμηση

5. Το υπό εξέταση αίτημα υποβλήθηκε από το Νοσοκομείο Θείας Πρόνοιας «Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ», το οποίο αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και, ως εκ τούτου, αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά δε στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών υπό την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου νόμου, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ειδικότερα, πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (CPV: 90911200-8 «Υπηρεσίες Καθαρισμού Κτιρίων»). Περαιτέρω, δεδομένου ότι η συνολική εκτιμώμενη αξία της σκοπούμενης σύμβασης για χρονικό διάστημα εννέα (9) μηνών, ανερχόμενη στο ποσό των 359.895,29€, πλέον ΦΠΑ, υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 παρ. γ του ν. 4412/2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ως άνω νόμου.

6. Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως νομική βάση του αιτήματός της τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση). Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχετικά ΔΕΕ, αποφάσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ.

2008, Ι-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, Ι-00163, σκέψη 32).

7. Ειδικότερα, για την εφαρμογή της ως άνω διάταξης απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: **α)** η ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, **β)** η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και **γ)** η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων επιτρέπει η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣΕ 1987/2021 σκ. 12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. 1080/2022 σκ. 6).

Συναφώς, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι για την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. VII Τμ. Ελ. Συν. 1494/2022, 1167, 1308, 1312/2021, Τμ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, Σ.τ.Ε. 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

8. Εν προκειμένω, σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης ως άνω διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η αναθέτουσα αρχή βασίμως προβάλλει ότι ενόψει της επικείμενης λήξης, στις 12.01.2024, της ισχύουσας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, ανακύπτει άμεση ανάγκη κάλυψης των οικείων υπηρεσιών, ο κατεπείγων χαρακτήρας της οποίας, ενόψει και του είδους της δραστηριότητάς της (παροχή υπηρεσιών υγείας) δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, της επισπευσμένης διαδικασίας περιλαμβανομένης. Περαιτέρω, η διοικητική και δικαστική εμπλοκή τού εν εξελίξει διαγωνισμού, επηρέασαν σημαντικά την ομαλή και έγκαιρη ολοκλήρωσή του, πραγματική κατάσταση για την οποία δεν ευθύνεται, ούτε μπορούσε να προβλέψει.

8.1 Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των εγκρίσεων, των δημοσιεύσεων ή της υποβολής προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων ακύρωσης/αναστολής από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίσταση, συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1747/2011, 156/2022 Δ.Εφ. Πειρ (Ακυρ.), Γνώμες της Αρχής 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159, 160/2016, Δ61/2019, Δ12 ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ16ΕΑΔΗΣΥ/2022). Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ad hoc Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής).

8.2. Εν προκειμένω, οι ασκηθείσες προδικαστικές προσφυγές ολοκληρώθηκαν από την ΕΑΔΗΣΥ εντός των αποκλειστικών προθεσμιών των άρθρων 365 παρ. 4 και 367 παρ. 1 του ν. 4412/2016. Ακολούθως, οι αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής εκδικάστηκαν μεν κατά την αρχικώς ορισθείσα

δικάσιμο στις 22.09.2023, ωστόσο η συζήτηση προσδιορίστηκε εντός τεσσάρων αντί των δύο μηνών, το δε διατακτικό δεν εκδόθηκε εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία συζήτησής τους, δηλαδή δεν τηρήθηκαν οι νόμιμες προθεσμίες, οι οποίες, μολονότι ενδεικτικές, λαμβάνονται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές για τον προγραμματισμό των διαδικασιών ανάθεσης. Συνεπώς, προέκυψε μία καθυστέρηση πέραν της αναμενόμενης κατά το στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας.

8.3. Συναφώς, ως προς την ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, λεκτέα τα εξής: Το αιτούν_εκκίνησε με καθυστέρηση τη διαγωνιστική διαδικασία (21-11-2022), δεδομένου ότι η κατά τον χρόνο εκείνο σε ισχύ σύμβαση (123/2021) έληγε αρχικώς στις 31-12-2022 και κατόπιν τροποποίησής της, την 01-05-2023, με αποτέλεσμα να προσφύγει στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να καλύψει τις οικείες ανάγκες μετά την 01-05-2023. Ωστόσο, η ισχύουσα σύμβαση (33/2023) λήγει στις 12-01-2024, ήτοι σε χρονικό σημείο πλέον του έτους από την εκκίνηση της παρούσας εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας, ο ακριβής χρόνος ολοκλήρωσης της οποίας δεν δύναται να προσδιοριστεί. Το γεγονός ότι η προηγούμενη διαγωνιστική διαδικασία για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας που διενήργησε η αναθέτουσα αρχή (Διακήρυξη Αριθ. 11/2019 - ΑΔΑΜ:19PROC005513308 2019-09-04), διήρκεσε περίπου δύο έτη, δεν πρέπει να λειτουργήσει ως ενισχυτικός παράγων ευθύνης της, καθόσον πρόκειται για χρόνο που υπερβαίνει κατά πολύ την αναμενόμενη, αλλά και τη δέουσα, διάρκεια μιας διαγωνιστικής διαδικασίας για παρόμοιες υπηρεσίες. Εξάλλου, κατά τα λοιπά, η αναθέτουσα αρχή δεν επέδειξε χρονοτριβή ως προς τα στάδια που μεσολάβησαν έως την (προσβληθείσα) απόφαση κήρυξης οριστικού αναδόχου, αλλά ούτε και ως προς τη συμμόρφωσή της με τις αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ.

8.4 Όσον αφορά δε στην ανάθεση της σκοπούμενης σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, σύμφωνα με το αρχικώς υποβληθέν αίτημά της η αναθέτουσα αρχή θεωρούσε ότι το χρονικό διάστημα των εννέα (9) μηνών, αρχής γενομένης από τις 12.01.2024, παρίστατο εύλογο, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία, εν αναμονή της έκδοσης των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου και υπολογίζοντας το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020.

Δεδομένου, ωστόσο, ότι οι αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου έχουν ήδη εκδοθεί, το αιτούμενο χρονικό διάστημα παρίσταται ιδιαίτερα εκτενές βάσει των απαιτούμενων κατά νόμο διαδικασιών και προθεσμιών για την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και τη σύναψη της σχετικής σύμβασης. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, ενόψει της εκτιμώμενης αξία της, η αιτούμενη σύμβαση υπάγεται σε προσυμβατικό έλεγχο και ως εκ τούτου η σύναψή της ενδέχεται να καθυστερήσει όσο και αυτή που θα προκύψει από την τακτική διαγωνιστική διαδικασία. Τούτων δοθέντων, κρίνεται ότι το απολύτως αναγκαίο μέτρο δεν πρέπει να εκτείνεται πέραν του εξαμήνου, ενώ σε κάθε περίπτωση πρέπει να τεθεί στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση ρητή επιφύλαξη περί αυτοδίκαιης και αζημίως για την αναθέτουσα αρχή λύσης αυτής, εάν στο μεταξύ και δη σε προγενέστερο χρόνο ολοκληρωθεί ο ως άνω υπό συμβασιοποίηση διαγωνισμός (πρβλ. και Δ19/2023, Δ43/2023).

IV. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

Την παροχή **σύμφωνης γνώμης** περί προσφυγής του Νοσοκομείου Θείας Πρόνοιας «Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ» στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

προκήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Νοσοκομείου, για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μηνών, συνολικού αρχικού προϋπολογισμού, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, 359.895,29€, ο οποίος, μετά τη μείωση της χρονικής διάρκειας της σκοπούμενης σύμβασης, πρέπει να αναπροσαρμοστεί αναλόγως.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοδοκάτου